X évfolyam. FIUME N. 39. szám. Anno X.

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.

Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:

Egy évre	Per 1 anno	6.— fr
Félévre	» 6 mesi	3.— »
Negyedévre	» 3 »	1.50 »
2 hóra	» 2 »	1.— »
Külföldre 1 évre	Per l'estero	8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

„Tengerre magyar" Giornale commerciale, marittimo e sociale. „Hazádnak használj."

Hirdetéses és nyiltterek:
Fölvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váczi-utcza, Oppelik B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell' ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1891 september 27 — Megjelenik minden vasárnap — 27 Settembre 1891

Az „Adria" magyar tengerhajózási társasággal kötött szerződés.

17. §.

A társaság kötelezi magát, hogy a közös hadügyminister felszólitására mozgósitás vagy háború esetén valameunyi rendelkezésére álló hajóját a szükséghez képest és megfelelő dij mellett a hadi tengerészet szolgálatába, illetőleg a hadigazgatás czéljaira, vagyis a bevonulók szállitására és egyéb katonai szállitmányok vitelére átengedi.

Szükség esetén a hajók is e czélra rendelkezésre bocsátandók, melyek meg vannak ugyan már rakva, de még el nem indultak, valamint azok is, melyeket még idəjekorán vissza lehet vezényelni.

E tekintetben megjegyeztetik, hogy ha a hadi tengerészetnek a mozgósitás vagy háború esetén átadott hajókon a társasági közezegek hibájából tengeri baleset vagy tüzvész által sérülés vagy kár okoztatik, az a társulatot terheli. — A cs. és kir. hadi tengerészet csak azon károkat és veszteségeket térití meg, melyeket az ellenség müködése vagy a hadi lőszer felrobbanása okozott.

Azon esetek, melyekben a hajókon történt sérülésekből eredő költségek a társaságot terhelik, a küzös hadügyministerrel a hajóknak a hadi rengerészet szolgálatába bocsátása iránt kötendő szerződèsben fognak részletesen meghatároztatni.

Hogy a társaság a közös hadügyminister követelményeinek teljesen megfelelhessen, a kereskedelemügyi m. kir. minister, ha szükséges, meg fogja engedni, hogy mozgósitás vagy háború esetén egyes szerződéses külföldi járatok megszüntettessenek.

A közös hadügyminister pedig ha csak lehet, a társaságot már a mozgósitás megkezdése előtt értesitendi a szükséges hajók mennyiségéről a végből, hogy ez azokat a hadi czélokra visszatartsa.

A mozgósitás vagy hadi czéloknak visszatartott hajóknak várakozási idejére a társaságnak járó kártalanitás egy erre nézve a közös hadügyminister és a társulat között kötendő külön egyezmény alapján fog nyujtatni.

A katonai szállitmányokra nézve általában a közös hadügyminister és az osztrák-magyar Lloyd, valamint néhány kisebb hajózási vállalat között már fennálló egyezmény határozatai mérvadók; ebben azon vitelbér-kedvezmények is megállapitvák, melyeket a társaság a katonai szallitmányoknak és az egyes utazó katonai személyeknek nyujt.

Mindkét egyezmény azon változtatások fentartásával, melyek később egyetértőleg netalán eszközöltetnének, a jelen szerződés tartamára érvénynyel fog birni.

Azon esetre, ha a katonai szállitmànyok szàmára nyujtott kedvezményekről szóló egyezmény bármely okból hatályon kivül helyeztetnék, minden körülmények között fenn fog maradni a hajózási társaság azon kötelezettsége, hogy a katonai szállitmányokat és utazó egyes katonai egyéneket, nemkülönben mindennemű katonai tárgyakat a polgári szállitmányokra nézve fennálló dijtételek feleért szállitsa.

18. §.

A társaság azon külföldi kikötőkben, melyeket hajói érintenek, a cs. és kir. consuli hatóságok vagy a cs. és kir. követségek irásbeli felszólitására, a hazaküldendő tengerészeket vagy más tengerészeti útlevéllel (tengerészeti szolgálati könyvvel) ellátott egyéneket köteles felvenni és Fiuméba vagy menetközben érintendő más magyar vagy osztrák kikötőbe szállitani; ezen szolgálatáért semminemű dijt, tehát az élelmezési költségek megtéritését sem követelhetvéu, kivéve azon eseteket, midőn a hazaszállitási költségek, melyek netalán törvény szerint a hajotulajdonost vagy a hajóról megmentett tárgyak eladásából befolyt összeget terhelnek, az illető hatóságok utján behajtatnak. Az ily módon dij nélkül szállitott egyének a III. oszt. utasokkal egyenlő elhelyezésben és élelmezésben részesülnek, szabadságában állván a hajó parancsnokának, hogy őket esetleg útközben a hajó szolgalatában alkalmazhassa; a társaság ügynökei és kapitányai azonban rendszerint nem kötelezhetők arra, hogy akaratuk ellenére egy hajóra egyidejülegöt egyénnél többet vegyenek fel.

Széchenyi ünnepély.

A fiumei állami tanintézetek: a magy. kir. áll. főgimnázium, a keresk. akadémia, a felsöbb leányiskola és a polgári fiuiskola is kegyelettel ülték meg gróf Széchényi István születésének évszázados fordulóját.

A m. kir. állami főgimnázium magyar társalgó köre, Dr. Berghoffer József főgimnáziumi igazgató és helyettes tanfelügyelő ohajára már a tanév első napja óta készült a hazafias ünnepre. Berghoffer igazgató e napon olasz nyelven lelkes beszédet tartott az ifjusághoz; fenkölt szavakban ismérteté gróf Széchenyi áldásdús müködését, s ezután a magyar társalgó-kör diszgyülést tartott, melyen jelent volt az egész tanári testület és az összes tanuló ifjuság. Ezen dizsgyülést Rudan Ruffo (VIII. o. t, olasz ajku) elnök magyar nyelven uyitotta meg mire Wein Dezső (VIII. o. t. magyar ajku) titkár hosszabb emlékbeszédben tárgyalta Széchényi életét, munkáit és müködését Utána Bonetta Albert (VIII. o. t. olasz ajku) hévvel szavalta Arany János Szé-

A hajózàs fejlődése.

Mint az ókori kereskedelmi hajóról, valamivel többet tudunk a hadihajóról. Szilárdan és karcsun ép tett evezős jámü oly nagyságban, a milyent a vitorlás hajó két évezreden át csak ritkán vagy soha sem ért el. A normalis háromevezős (triere) 305 tonnatartalommal, a már sokkal ritkább és későbbi ötevezős (pentere) 550 tonuatartalommal birt. Az előbbinek átlag 170, az utóbbinak 300 evezése volt. Az evezés módja még most is vitás kérdést képez. Régebbi fölfogás szerint mind a három, vagy mind az öt, egymás fölött levő sor emberei egyszerre eveztek, ujabbi fölfogás szerint fölváltva. Az evezőken kivül a hadihajóknak négyszögletes vitorláik is voltak. Harczban az egyik evezőshajó oly közelbe igyekezett jutni a másikhoz, hogy ennek összes evezőrudjait eltörte s ez által harczképtelenné tette. Tengerészetileg kevésbé képzett hajószemélyzet előnyt adott a csáklyázásnak. Nevezetésen a rómaiak döntő győzelmeket nyertek az ő csáklyahidjaik segélyével az első puni háboruban a karthagóiak fölött; csáklyahidak összekötötték hajóikat az ellenség hajóival, melyekre aztán a legionáriusok kenyelmesen átmehettek. A sarkantyunak minden időben nagy fontossága volt. Ha az ellenséges hajó mindig gyönge oldalát beüthették, el volt veszve. Az épitésmód gyöngesége és könnyüsége mindig jellemző volt. A korinthiaiak a peloponnézusi háboruban hajóikat az Isthmuson keresztül vonhatták! Az épités a könnyüségéből magyarázható meg, hogy a pérzsak Lade mellett 600 háromevezőst vihettek harczba 353 görög háromevezös ellen, Salamis mellett pedig 700 at a görögök 378 háromevezósc ellen; oly flották, miket a mai fogalmak szerint iszonyu nagyoknak kell tekinteni.

Az évszázadok folyamában növekedett a hajók nagysága. A romaiak idejében jobban szerették a hatalmas ötevezöst, mint a karcsu háromevezőst. A rómaiak a fapánczél egy nemével erősitették hajóikat' a födélzeten már tornyokat és gépeket helyeztek el nyilak, dárdák és kövek dobására, ezek azonban inkább a legénység, mintsem a hajók ellen voltah szánva. Gyujtólövegek is fordulnak már elő. Tulaidonképeni gyujtókat már az atheneiek is használtak Syrakusa osztrománál de a sikerről nem jelentenek sokat. A dobóeszközök kifejlődésével az előbb eihanyagolt harcz a távolból, mindinkább jogaiba lép. Igy nevezetesen Actiumnál (31. Kr. e.) A hajók nagyságának növekedéséyel fogyott a csatákban résztvevő hajók száma; Actiumnál legfölebb 600 hajó volt harczban.

A Középtenger határozza meg az antik hajó-épitést. A mint a rómaiak Gallia atlanti partjaihoz jutnak, egészen más föltételek lépnek előtérbe. Az aránytalanul erősebb áramlatoknak nem felelnek meg az ő evezőhajóik. Csodálkozva látják a gallok magas párkányu kis hajóit, melyek az erős szeleknek is képesek ellent állani. Kr. e. 57156-ban Cæsar alvezére, Decimus Brutus nem birt a gallok állitólag százhusz vitorlás hajóból álló flottájával. Csáklyahidakkal és dobólövegekkel nem lehetett elérni a gall hajók magas párkányzatát. A rómaiak ekkor arra a szerencsés gondolatra jöttek, hogy hosszu rudakra erősitett sarlókkal vágdossák el az ellenség hajókötélzetét. A vitorlák lehulltak, a gall hajók nem mozoghattak s igy nyerték meg a rómaiak az Atlanti oceánon az első tengeri csatát.

Észak-Europa vitorláshajó-épitkezése mind a mellett hasonlithatlanul előbbre vitte a hajózást mint a Középtenger hanyatló evezős hajója. Itt (a Középtenger mellett) a rómal császárság ellenállhatlanul uralkodott. Nagy hadi flottákra nem volt szükség, csak lázadásokat kellett elnyomni s aztán kereskedelmi hajókat védelmezni a tengeri rablók ellen.

A mint a birodalom szétbomlik, s a barbárok egyos részeket meghóditanak, a hadi flotta ismét nagyobb jelentőségre jut. Ualan a legnagyobb flotta mely valaha egyetlen parancsnokság alatt állt, volt Baziliskos bizanti császár flottája 1100 hajónál többet küldött 468-ban Karthagóba, melyet a vandallok hóditottak meg. De a vandalok gyujtó hajókat bocsátottak éj idején fris déli szél mellett a bizanti hajók sürü csaportja közé. Ez által megtörték az ellenséges hatalmat, megmentve egyszersmind Nyugat-Europa szabadságát és nemzeti kifejlődését, Ez idöben lépnek a szelszerütlen háromevezősök és ötevezősök helyébe a kétevəzős dromónok, tornyokkal vannak ellátva nyilások számára; vetőgégepek dárdákat és köveket dobnak, valamivel később a hajó elején csöveket alkalmaznak, melyeken keresztül görögtüzet szórnak. Gyujtó nyilak, tüzes fazekak stb. is kedvelt harczi eszközök voltak.

chenyi emlékezete" czimü ódáját. Mársik Andor (VII. o. t. magyar ajku) a „Világ"-ból adta elő az egyeletekről szórészletet. Végül Budinich Kornél (VIII. o. t. olasz ajku) saját forditásában olaszul mutatta be Wein Dezső osztálytársának emlékbeszédét.

A m. kir. áll. elemi és iparszakos polgári fiuiskolában Donáth Imre igazgató vezetése alatt, pont 10 órakor vette kezdetét az épületes ünnep, melyen a kér intézet tanuló ifjusága és tantestülete vett részt. Brand Ede tanár vezetése alatt a polgári iskolai növendekek által szabatosan énekelt hazafias dal elhangzása után Donáth Imre igazgató rövid szavakban az ünnepélyt megnyitotta. Majd Killyéni Endre polg. isk. tanár méltatta a nagy államférfiu és hazafi hallhatatlan érdemeit egy ritka szép és gyujtó határsal elmondott beszédben, melynek minden szava bizonyára eltörülhetetlen nyomokat hagyott az ifjuság kebelében.

Killyéni tanár beszéde a következő:

Ünnepet ülünk: a hála, a kegyelet ünnepét. Szivünk e napon gyorsabban dobog, gondolataink, emleikeink a multba vezetnek vissza. A magyar nemzet történelmének lapjaira függesztjük pár perczre tekintetünket, hogy aztán gyermeki szivünk tiszta szeretetének koszoruját küldjük a nagyozenki sírra hol mai ünneplésünk nemeslelkü bajnoka a boldogok örök álmában pihen.

Ti, kedves növendékek, kiknek ajakán naponta a szép magyar nyelv zendül, kik e nyelven vezettettek be a magyar nemzeti mivelődés csarnokába, kik naponta szemlélhetitek, miként repíti a gőz könnyű szárnyakon a messze távolba és a messze távolból felénk a lomha vasuti vonatokat és gőzhajókat, mikép hozza Amerika Ázsia s más távoli világrészek terményeit, hogy azokat hazánk távoli vidékeinek terményeivel és iparczikkeivel kicseréljék; ti a kik szerencsések vagytok egy világkereskedelmi város szép házsorai közt gázzal világitott, kövezett utczákon, befásitott tereken s egy mivelt társadalom légkörében nevekedhetni; ti a kik megszoktátok gyermek társadalmatokban egymást egyenjogunak tekinteni: nem is tudjátok magatoknak elképzelni, hogy lehetett még olyan idő is, midőn a mivelt társadalmi élet eme kellékei hazánkban nem léteztek. Pedig fajdalom volt. És pedig hosszú idő volt az, midőn a költő szavei szerint a magyar ember ha szerte nézett, nem lelé honját e hazában.

Hazánk földrajzi fekvésénel fogva arra volt hivatva, hogy itt düljenek el ama csaták, melyeket a kelet barbarizmusa a nyugoti czivilizácziával folytatott. A magyar nemzetet szemelte ki a sors ama magasztos hivatásra, hogy a keresztény miveltség zászláját diadalra vezesse, ámbár e diadalt sok pénz és véráldozattal kellett megfizetnie.

Igen. Mig más nyugoti nemzetek: angolok, francziák németek és a többi a polgári béke védő szárnyai alatt messze előre haladtak miveltségben, iparban kereskedelemben: addig édes hazánk területén török tatár s mindenféle idegen népfajok vad árja dúlt, vagy testvérviszály s szabadságunknek mindennél többre becsülése kényszeritett arra, hogy egyik kezünkben kardot a másikban zászlót tartva éjszakai nyugalmunkat is gyakran csak lóháton élvezhettük.

A trombita hangja s e hadi zörej nem kedvezett nemzetl mivelődésünknek. Az évszázados háborúban számra nézve megfogyatkozott a nemzet, elfejtette édes anyai nyelvét s helyébe idegent cserélt. Az iskolában a tanulók sorai megritkultak s a kik ott maradtak, azok is latia nyelven tanulták az egyes tantárgyakat. Idegen nyelven beszéltek tanult emberek a társaságban, sőt az országgyülésen is: a mivelet enség jelképének tekintetett, ha valaki magyarul beszélt s csak az alsóbb osztályu földmives és iparűző nép tartotta fenn hiven édes anyai nyelvünk használatát.

De a sok háború felemésztette a nemzet pénzvagyonát is s hogy ipar és kereskedelem által uj vagyont teremtsen, arra nem volt idő. Társadalmi és politikai életünkre az önkényuralom napjai nehezültek, minden szabadabb mozgalom sőt még a szabad gondolkozás is csirájában elfojtatott.

A multak viszontagságai folytán testileg és lelkileg kimerülve, buslakodva a mult és reményt veszitve a jövő fölött álltunk e század küszöbén, mit a költő igy fejez ki

Multadban nincs öröm
Jövődben nincs remény
Hanyatló szép haz m
Miattad vérzem én!

De a hol legnagyobb a szükség, ott van legközelebb az Isten azt tartja a keresztény ember hite. S valóban. Miként izrael népének egykoron profétál kat támasztott, kik őt a szolgaságbókivezessék: úgy támasztott az istenigondviselés a magyar nemzet kebelében is egy derék férfiut, kinek magas szelleme a nehézségek közepette is megtalálta a haladás igazi útját, ki nem esett kétségbe a jövő fe ett, hanem inkább, azt mondotta, hogy Magyarország nem *volt*, hanem *lesz*; s ki biztos kezekkel megmutatta az utat arra is, hogy mit kell cselekednie, ha azt akarja, hogy legyen. E férfi gróf Széchenyi István volt.

Ezek után Killyéni tanár gróf Széchenyi István életrajzának ismertetéséről szolva megható szavakban sorolja elő a nagy férfiu üdvös tevékenységé föbb vonasokban kezdve első nyilvános fellépésétől egész haláláig s végül ismét a gyermekekhez szolva a következőkben végzi beszédét.

Kedves gyermekek! A mai napon épen száz éve annak, hogy gróf Széchenyi István, nemzeti nagylétünk emez apostola született.

Száz esztendő szép idő még egy nemzet életében is!

Az egykor szegény és elhanyagolt Magyarország azóta öntudatra ébredt; lerázta magáról a tudatlanság, a politizáló semmi, tevés bilineseit, lázas tevékenységgel pótolta ki évszázados mulasztásait s ma büszke önérzettel foglalja el helyét Nyugot-Európa legmiveltebb államai között. Haladásunkat bámulja a világ!

És száz év multán a mai napon ünnepre gyül össze a magyar nemzet virága, a tanulóifjuság. Egy nemzet kegyelete és hálája leng a sopron-megyei nagyezenki sirbolt felé, mely Széchenyi hamvait fedi s egy nemzet magasztalással emliti a legnagyobb magyarnak nevét, ki mind e haladásnak meginditója, legfőbb faktora volt s azért vértanui halált szenvedett.

Hát mi kedves növendékek, mit tegyünk ma a kegyelet oltárára?

Szivünk ártatlan érzelmeivel emeljük szemünket az égre, áldjuk az ő emlékét s adjunk hálát a Mindenhatónak, hogy nemzetünknek gróf Széchenyi Istvánt a jándékozta.

Aztán tanuljunk tőle lelkesedni! Tanuljuk meg tőle, hogy a nemzet legdrágább kincse a nyelv s hogy csak az a hazának igazi fia, ki annak nyelvét és miveltségét is megismerni törekszik. Tanuljukmegpéldájából, hogy önfeláldozó szeretettel csüngjünk édes anyánknak magyar hazánknak kebelén; igyekezzünk jó magaviseletü szorgalmas tanulók lenni, hogy egykor becsületes munkás és hasznos tagjai lehessünk a társadalomnak

Ha ezt tesszük akkor, Szechenyi szelleme leng közöttünk akkor, megértettük a költő eme szavait: Légy hive rendületlenül hazádnak, oh magyar; bölcsőd az s majdan sirod is, mely ápol s eltakar. A nagy világon e kivül nincsen számodra hely; áldjon vagy verjen sors keze, itt élned halnod kell".

Ezután Donáth Imre igazgató úr fenti beszédet tolmácsolta olaszul, melynek befejeztével a szózat eléneklésével az ünnepély, mely láthatólag, meghatotta, a a jelenlévőket, végett ért.

Fiume kikötőjének lisztkivitele Nyugoteuropába és Braziliába 1891 augusztus hóban.

Fiume kikötőjéből a fentjelzett időszak alatt, az Adria és más gőzhajózási társulatok hajóin, Nyugoteuropába és Braziliába összesen 28488 3 mét. mázsa magyar liszt szállittatott el, mely mennyiség az egyes külföldi piaczok szerint a következőkép oszlik meg:

Marseille 1000 q. Bordeaux 240 q., Rouen 9200 q. London 1561 q. Liverpool 8975.6 q. Glasgow 3792.9 q. Délamerika 338 5 q.

A folyó év első 8 havi összkivitel 524130.6 met. mázsát tesz ki, mely mennyiség a mult év hasonló időszaki kivitellel szemben 14,875 mét. mázsányi többletet tüntet elő.

Helyi és különféle hirek.

Személyi hirek. *Gróf Zichy Ágost kormányzó* úr Ő Excellentiája kedden este a szentpéteri gyorsvonattal elutazott. — *Zeyk A. József* minisz. tanácsos tegnap reggel a tengerészeti hatóság „Delie" gőzösén Cirquenizzeba utazott. — *Ludvig Lajos* ministeri tanácsos a m. kir. államvasutak igazgatója tegnap délelőtt külön vonattal városunkba érkezett. — *Szaplonczay Miklós* máramaros vármegye alispánja, olaszországi utjából ma reggel a szentpéteri gyorsvonattal városunkba érkezett. — *Dr. Posilovich György* zenggi püspök bécsi utjából csütörtökön este a szentpéteri gyorsvonattal városunkba érkezett s másnap a *Hrvat* gőzhajoval tóvautazott Zengbe.

Posilović püspököt a vasutnál Dr. Bedini prépost plébános, Cassio és Fulvi kanonok és Cucanich zenggi papnövendei hitszónok fogadták.

Esküvő. Gróf Szapáry Károly cs. és kir. kamarás és tart. sorhajózászlós a budapesti kereskedelmi muzeum fiumei képviselőségének vezetője f. hó 21-én vezette oltárhoz Klagenfurtban néhai nemes Hoffmann Antal cs. és kir. alezredes és fiumei térparancsnok és neje néhai szül. Ferrari Eleonora grófnő leányát Norát. A legteljesebb boldogság kisérje éléthossziglan a fiatal pár egybekelését.

A zágrábi épitész és mérnök egyesület tágjai számszerint 24-én és 6 nővendég f. hó 22-én este a károlyvárosi személyvonattal városunkba érkeztek. A kirándulokat a városi épitészeti hivatal vezetője Wauchnig Izidor főmérnök fogadta, kinek vezetése alatt másnap megtekintették a kics fekvésü Tersatot és Fiume nevezetességeit; a délutáni órákban pedig a tengerészeti hatóság »*Bátor*« gőzösén, melyet a kir. teng. hatóság bocsátott rendelkezésükre Cirquenizzeba rándultak, honnan csak este 8 órakor, tértek vissza városunkba. A kirándulók másnap a kikötő épitkezés, az elevatorok és egyéb nevezetességek megszemlélése után Abbaziába rándultak.

A romai zarándokok Fiumében. A romai zarándokok számszerint mintegy 300-an, ma reggel 1/47 órakor a károlyvárosi gyorsvonattal városunkba érkeztek. A zarándokok, kik nagyobrész papok, a vasuti állomástól egyenesen a Zichy mólónál horgonyzó *Agathe* gőzhajóhoz vonultak hónnan a csomagok elhelyezése után egy részök a város megszemlélésére indult.

A kirándulók rövid sétálás után ismét a hajóra tértek s pontban 9 órakor az „*Agathe*" gőzhajóval tova folytatták utjokat Ancona felé.

Athelyezés. Boronkay Béla m. kir. adó tárnák a fiumei adóhivatal vezetője, saját kérelmére a nagymihályi (Zemplén megye) kir. adóhivatalhoz lett áthelyezve.

Boronkay adótárnok csaknem 6 évig volt buzgó hivatalnoka a fiumei adóhivatalnak, mely idő alatt a hivatal belkezelésébe behozott magyar nyelv és a szolgálat érdekében fáradhatlan tevékenységet fejtett ki.

Távozása alkalmából mi is kivánjuk, hogy boldog megelégedés kisérje uj állomásán.

Előléptetés. Slabus Miklós a fiumei m. kir. pénzügyigazgatóság II. oszt. iroda tisztje I. oszt. iroda tisztté lett előléptetre.

Ajándék. Pessi Ferencz vaskereskedő, a városi könyvtárnak tizenkét darab értékes könyvet ajándékozott. Reméljük, hogy Pessi úr tettét mások is követni fogják; mert csak is *igy* remélhetjük elérni hogy a városi könyvtár valahárt azon helyzetbe jut, hogy a közönség használatára átadathassék.

A fiumei tornaegylet. A fiumei tornaegylet f. é. Oktober 1-én működését imét megkezdi és pedig torna, vivás, czéllövés és tárgyaloglassal, fölkéretnek a tisztelt tagok kik a vivásban részt venni kivánnak hogy ebbeli szándékokat legkésőbb f. h. 28-ig Mozog István áll. főgimnásiumi tanár úrnál szóbelileg vagy irásban bejelenteni sziveskedjenek, ki is ebbeli bejelentéseket naponta 8-12-ig a főgimnásiumi helyiségben elfogad. — Program és napi beosztás annak idején fognak közzététetni.

Könyvkereskedés áthelyezés. Értesitjük olvasoinkat, hogy a *Chiopris*-féle könyvkereskedés és kölcsön könyvtár e hét elején az Adamich téren levő Poschich-féle ház földszinti helyiségébe helyeztetett át.

Magyar nyelvü ingyenes tanfolyam. Az állami elemi és polgári iparszakos fiúiskola igazgatója Donáth Imre által kezdeményezett magyar nyelvi ingyenes tanfolyam ez évben is megnyilik az intézetben. A beiratások f. hó 28, 29 és 30 án fél 12-től fél 1-ig délben tartatnak; a rendes előadás október hó 1-én kezdődik. A tanfolyam iránt már eddig is nagy érdeklődés nyilvánul. A világitási költségeket ez évben is kormányzónk Zichy Ágost gróf fedezi.

A fiumei alpesi klúb ma vasárnap délután kirándulást tart Grohovora. Az indulás a Caffè Marittimoból d. u. 3/43 órakor fog történni.

5666l méter mázsa nyers rizs érkezett e héten, a helybeli rizshantoló gyár részére és pedig 30886 mét. mázsa a „Moorgate" 1503 tonnás angol gőzösön Moulmeinból és 25775 méter mázsa a „Siam" német vitorláson Rangoonból.

„Moorgate" gőzös Moulmeinból 33 nap alatt, a „Siam" 180 nap alatt ért kikötőnkbe.

Cs. és kir. Yachthajóraj Polában. A m. kir. tengerészeti hatóság a kereskedelmügyi m. kir. ministernekf. é. szept. hó 3-án 56037 sz. a kelt leirata alapján közhirré teszi, hogy Ő császári és apostoli királyi Felsége f. évi májur hó 6 án kelt legfelsőbb elhatározásával a Polaban létesitett yachtegyletnek védnökségét elfogadni, és az egyletnek a *cs. és kir. Yackthajóraj* czim viselését, továbbá a magyar vagy osztrák állampolgárok tulajdonát kepező egyletiyachtokon a cs. és kir. haditengerészet lobogójának kitüzését, végre a klub alapszabályainak XVII-ik czikkében megá lapitott megkölönböztetési jelvényeknek használ ását megengedni méltóztatott.

A pólai cs. és kir. yach-hajórajhoz tartozó yachtok számára előirt lobogó kivételével a fénállot fölmivelés ipar és kereskedelmügyi ministerium által a yachtok lajstromozására vonatkozólag 1884 évi október hó 25-én 46.347 sz a kibocsátott rendeletnek határozatai teljesen érvényben maradnak.

Szarázdok. A Fiumében létesitendő szárazdok és hajójavitó műhely épitési helyéül a Bergudi előtti terület jelöltetvén ki, e helyen a talaj tanulányozása fúrások eszközlése által közelebb megindittatik.

Az „Adria" magyar tengeri hajózási társaság f. évi augusztus havi áruforgalma a következő volt:

Erkezett részére Fiuméba 10 gőzös és pedig 1 Hullból, 4 Liverpoolból, 1 Glasgowhól, 1 Leithből, 1 Londonból, 1 Cardiffból, és 1 Braziliából.

Elindittatott általa Fiuméból szintén 10 gőzös; ezek közül 4 Liverpoolba, 1 Hullba, 1 Londonba, 1 Glasgowba 2 Rouenba és 1 Braziljába.

Aè emlitett gőzösök által közvetitett áruforgalom a következő volt: Behozatott: Liverpoolból 3667.70 qu., Glasgowból 5393.70 q., Hullból 2465.70 q., összesen 11527.10 q.

Ellenben kivitetett: Bariba 577.30 q., Messinába 1870 q., Cataniába 5250 q., Nápolyba 1341.20 q., Marseillebe 2543 q., Barcelonába 3373 q. Rouenba 17510.90 q., Londonba 11354,40 q., Liverpoolba 14546.40 qu., Glasgowba 3136.20 q., Hullba 4812.70 q., Pernambucoba 1265.90 q., Bahiába 2522.70 q., de Janeiróba 513.40 q., Santosba 325 q., más délamerikai kikötőkbe 338,50 q., összesen 71269.60 q.

Az *Adria*-társaság gőzhajóiá ltal augusztus hóban közvetitett árnforgalom tehát összesen 82795.70 métermázsat tesz ki. A kivitt árrk közt 28198.30 q. liszt volt, melyből 24066.90 q nyugoteruropai kikötőkbe, 4131.40 q. pedig Dél-Amerikába indittatott.

A hazai ipar érdekében. A földmivelésügyi miniszter a kevetkező rendeletet intézte valamennyi alája rendelt hivatalhoz és hatóséghoz: «A hazai ipar fejlődésének és az iparkiállitások sikerének biztositására nem csekély befolyással lenne, ha az állami hiyatalok butoés berendezési szükségleteik beszerzését e kiállitásokon eszközolnék s ez által a kiállitáson részt vevő s különösen a szegényebb sorsu kisiparosok kiállitott tárgyainak értékesithetését előmozditanák. Felhivon ennélfogva a cimet, hogy ilynemü szükségleteinek beszerzésénél hazai iparkiálltásainkra, s különösen az azokon részt vevő kisiparosokra figyelemmel legyen s amennyiben ezeknek a beszerzése saját közegei utján nehézségekbe ütköznek, a jelen rendeletemre való hivatkozással terjessze fel hozzám a beszerzendő butorok és berendezési tárgyak jegyzékét s közölje egyuttal a bevásárlásra fordiható összeget is, hogy igy a bevásárlások közvetitése iránt intézkedhessem»

Szarvasmarhakivitel Olaszországba. Az olasz kormány f. évi szeptember 4- ikétől fogva megszüntette mindazokat a korlátozásokat, amelyek élő szarvasmarhának a Ausztriából Olaszországba való behozatalárá nézve az utóbbi időben fennállottak.

Bulgária uj vámtarifája. A bulgáriai kormány által a mult évben autonom vámtarifa kidolgvzására kiküldött bizottság a napokban befejezte működését s az uj tarifa, mely 24 osztályban 472 tételből áll, a szobranje legközelebbi ülésszakában kerül tárgyalásra. Az uj tarifa, mely a régi török általános tarifát lesz hivatva pótolni, suly és darab szerint osztályozza az árukat, s lényegében az osztrák-magyar angol és franczia tarifák mintájára készült. A házi ipari czikkeket valóságos védvám alá helyezi, mely vámháboru esetén főkép az Ausztria-Magyarországból és Némntországból származó közönséges posztó-, czipő és confectiós árukat sujtaná. Az uj tarifával állitólag csak azokra az államokra akarnak pressiót gyakorolni, a melyek a Bulgáriával kötött s jövő évben lejáró kereskedelmi szerződést megujitani nem akarnák. A kivitelt az uj tarifa általan megkönnyiti, részben azonban a régi 1 százalékos kiviteli vámot tartja fen.

Gröf Széchenyi István születésének századik évfordulója alkalmából a *Gonda Béla* által szerkesztett *Gazdasági Mérnök* czimü közérdekü gazdasági és müszaki hetilap közli *Széchenyi* kitünöen sikerült arczképét s gazdazági irányu működésének érdekes ismertetését.

Ezekivül e számban is egész sora van a közérdekü gazdasági és müszaki czikkeknek, melyek e lapot 14 évi fennállása alatt hazánk gazdasági fejlődésének nem jelentéktelen tényezőjéve emelték.

Gazdák figyelmébe Az őszi fontos vetés munkájának ideje itt lévén, nem mulaszthatjuk el arra figyelmeztetni a gazdaközönséget, hogy fáradságának eredménye, a termés, nemcsak a tiszta és egészséges vetőmagtól, hanem attól is függ, hogy milyen fajtát vetünk. Azzal nem csak mi magyarok, hanem a külföld is már régen teljesen tisztában van, hogy olyan kitünő buza, mint a magyar, másutt sehol a világon nem terem, de már a mi a rozsot illeti, ezzel a külföld tulszárnyalt bennünket, mert a mienknél sokkal jobb rozsfajtákat bocsát forgalomba. Az utobbi években többféle kitünő uj fajtával szaporitották a rozsot de valamenyit felülmulja a két legujabb fajta: a schlanstädtióriás-rozs és a zsáktöltő Mammnth-rozs. Mindkét fajtának meg vannak mind ama tulajdonságai, melyekkel a jó rozsnak birni kell: az előbbi némileg kedvező időjárás mellett kalaszteri holdankint 1500 kilogrammot is fizet, az utóbbit pedig éppen bő termőségeért nevezték el méltán zsáktöltőnek. Mauthner Ödön, ki egy alkalmat sem mulaszt el melylyel a hazai mezőgazdaság felvirágzását előmozdithassa és a gazdaközönség érdekeinek szolgálatot tehet, mint a most megjelent őszi árjegyzékéből látjuk, e két kitünő rozsfajt is azonnal sietett megszerezni, hogy a haladni szerető gazdaközönségnek rendelkezésére bocsáthassa. Kétségtelen, hogy ezzel is oly kiváló szolgálatot tesz a gazdaközönségnek, mint a montagnei rozszsal, melyet nyolcz évvel ezelőtt honositott meg nálunk és melyet kitünő tulajdonságaiért a földmivelési miniszter is felkarolt és a gazdaközönsèg közt buzgón terjesztette. Meg vagyunk róla győződve, hogy gazdaközönségünk, mely a mai viszonyok közt csak ugy boldogulhat, ha a külföldi versenynyel lépést tud tartani, megragadja az alkalmat ama két rozsfajtának a beszerzésére, mely ez eddigi rozsokat bizonyára háttérbe fogja szoritani. Megjegyezzük, kogy ugy a chlanstädti mint a zsáktöltő Mammuth rozs nalunk csakis Mauthner Ödön magkereskedőnél kapható, mit azért tatunk szükségesnek megemliteni, hogy a gazdaközönség félre ne vezettesse magát.

M. kir. államvasuti ügyek.

A közös dijszabáshoz (I. rész) IX. pótlék életbeléptetése. A magyar, osztrák és közös vasutak (a cs. kir. szab deli vaspályatársaság kivételével), a cs. és kir. Bosna vasút és banjaluka-doberlini cs. és kir. katonai vasút vonalainak területén 1887 évi szeptember hó 1-től érvényes, a gyors- és teheráruk, valamint élő állatok, járművek és hullák szállitására nézve közös határozmányokat tartalmazó dijszabáshoz (I. rész.) folyó évi október hó 1-én a *XI. pótlék* lép életbe, mely az általános és különös határozmányokra, a mellék illetékekre, az árurosztályozásra s végül a függelékre vonatkozó módositásokat és kiegészitéseket tartalmaz.

Ezen pótlek példányai a m. kir. államvasutak dijszabási osztályában valamint a többi részes vasútigazgatóságnál lesznek megszerezhetők.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesités szerint a Nagy-Szeben és Vizakna 19. sz. örház közötel közlekedő 5013 és 5014 sz. fürdővonatok f. évi Szeptember hó 9-től kezdve beszüntettettek.

Az osztrák-magyar-szajcz-del-badeni kötelékí diszabások érvényen kivül helyezése. Köztudomásra hozzuk hogy a fent megnevezett kötelekben érvényes összes dijszabási füzetek nem mint már közöltetett szeptember 30-ával hanem csak *f. évi október 31-ével* helyeztetnek hatályon kivül.

Olcsó menetdiják az alsó dunarész és Herkulesfürdő meglátogatására. A zonadijszabásnak a volt ozztrák-magyar államvasuttársaság államositott magyar vonalaira történt kiterjesztése következtében a menet árak a budapest-báziási s orsovai vonalakon is tetemes leszállitatván immár alkalóm nyilik az utazó közönségnek, hogy a természeti szépségekben gazdag és regényes aldunai vidékeket igen olcsó árak mellett megtekinthesse.

A fentjelzett vonalak bentazása ugyanis ez idő szerint a következő összegekbe kerül a melyekbe a hajó menetdijak is már be vannak számitva.

1. Budapestről a 7 órakor este induló személy vagy 9 óra 30 perczkor este induló gyorsvonattal Báziásra, onnan a közvetlen csaklakozó s 10 óra 10 perczkor d. e. induló gőzhajón a Kázán szoroson keresztül a történetileg nevezetes Veterani barlang a Greben és Vranisziklak valamint Galambócz és Lászlóvár romok és Traján táblája mellett elhaladva Orsovára s onnét a koronakápolna megtekintése és az érdekes töröklakosságu Uj Orsova (Ada-Kaleh) meglátogatása után vasúton vagy a mi a szép útnál fogva szinten ajánlatos külön fizetendő bérkocsint-Herkulesfürdőbe s végre onnét vasuton Budapestre; gyorsvonattal I. oszt. 22 f. 80, II. oszt. 16 f. 40 kr. — személyvonattal I. oszt. 19 f. 60 kr., II. oszt. 14 fr. III. oszt. 9 f. 80 kr.

2. Budapestről Zimonyba esetleg Belgrád megtekintésére onnét a 6 órakor reggel Belgrédból induló gőzhajón Orsovára s onnét tovább mint 1. alatt; — gyorsvonattal I. oszt. 23 f. II. oszt. 17 f. 20 kr, személyvonattal I. oszt. 20 f. 80 kr., II. oszt. 14 f. 80. III ozst. 10 f. 40.

Osztrák-magyar-bajor vasuti kötelék. Az osztrák-magyar-bajor köteléki forgalomban f. évi szeptember 20-val uj kivételes gyümölcs dijszabás lép életbe, mely a m. kir. államvasutak (ideértve a szab. osztr. magy. államvasuttársaság államositott magyarországi vonalait is) továbbá a gyor-sopron-ebenfurthi vasút a cs. kir. száb déli vasut (magy vonalak) és a pécs-baresi vasút állomásairól ez uj dijszabásban foglalt köteleki bajor állomásokra továbbitandó friss és aszalt gyümölcsre valamint szilvaizre közvetlen dijtételeket tartalmaz.

Ezen uj dijszabas által az 1887 évi október 10-től érvényes ideiglenes kivételes gyümölcs dijszabás hatályon kivül helyeztetik.

Az uj dijszabás-példányai a részes vasuti igazgatóságokoál illetve állomásoknál ingyen megszerezhetők.

Magyar királyi államvasutak III. pótlék életbeléptetése a m. kir. államvasutak vonalain érvényes kilometermutató- és hely árudijszabáshoz (II. rész).

A mitrovicz-vinkovcei vonal megnyitása napján a m. kir. államvasutak vonalain 1891-én január hó 1-től érvényes kilométermutató és helyi árudijszabáshoz (II rész.) a III. pótlék lép hatályba.

Ezen pótlékok a nevezett vonal állomásaira vonatkozó kilométertávolságokat s illetve a dijszabás X. és XI. fejezeteiben foglalt állomási és csomóponti dijszabásoknak az uj állomásokat illető dijtételekkel való kiegészitését továbbá a Mitrovicz Vinkoxcén át a szabadkai iránnyal szemben keletkezett rövidebb összeköttetes által érintett viszonylatok kilometertávolságainak megváltoztatását s ezzel kapcsolatban a vonatkozó állomási dijszabásokban az illető dijtételek módositását végül Homorod, Militics és Petrovoszlo állomások névenek megváltoztatását tartalmazzák.

Azonkivül tartalmazza a kilométermutató pótléka a megállohelyekre vonatkozó módositásokat és kiegészitéseket és sajtó hibák helyesbitését, a dijszabás potléka pedig a Kőbánya átmeneti állomási dijszabásban foglalt egyes állomások dijtételeinek, helyesbitését.

Ezen pótlékok a m. kir. államvasutak dijszabási osztályában valamit nagyobb állomásain példányonkint 20 krért megszerezhetők.

Keletnémet-osztrák-magyar vasuti kötelek. A czimzett kötelék II. rész, 2 füzetéhez a VIII. számú potlék kiadása és egyuttal a hason czimü uj gabonadijszabás életbeléptetése.

Folyó év október hó 15-ével a czimzett kötelék II. rész 2. füzetéhez a VIII. sz. pótlék fog megjelenni, mely által az 1886. évi október 1-től érvényes hasog dijszabás, valamint az ahhoz kiadott I.-VII. számú pótlék f. évi október hó 15-ével érvényen kivül helyeztetnek.

Ezen érvényen kivül helyezett dijszabás pótlásául ugyancsak f. évi October hó 15 én egy uj gabona dijszabás és ahhoz egyidejüleg megjelenő, nagyobb távolságra fekvő német állomásokra nézve gabonára különösen méréskelt dijtételeket tartalmazó „függelék" fog életbe lépni.

A mennyiben az uj gabona dijszabásban dijemelesek, avagy forgalom korlátozások fordulnak elő, azok csak f. évi december 1-től lesznek érvényesek.

Az uj gabonadijszabás függelékével együtt a részes vasutaknál 2 márka = 1 f. 20 krert megszerezhető.

Osztrák-magyar-bajor vasúti kötelek. Az 1891. évi junius hó 1-től érvényes osztrák-magyar-bajor köteléki dijszabás III. része, 2-ik füzetének 234 lapján korpastb. szállitására Debreczen-Vilshofen viszonylatra nézve foglalt dijtétel 100 kgkint 4·28 márkáról 3.28 márkára helyesbittetik.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

99000 sz-

Hirdetmény.

Áruforgalom Németország illetőleg Németalföld és Ausztria-Magyarország között.

A nevezett forgalomban az 1888. évi augusztus hó 1-től érvényes dijszabás I. részéhez f. évi october hó 1-vel a IV. pótlék lép érvénybe.

Ezen pótlék az üzletszabályzat, az általános póthatározmányok, a dijszabási határozmányok, valamint az árúosztályozás módositását és kiegézitését tartalmazza.

Ezen pótlék által az 1890. évi november hó 1-éta érvényes III. pótlékban foglalt határozmányok 46. §. pontjának 3. kikezdése (2 oldal) az 52. §. II. pontjának 2. kikezdése (3 oldal) továbbá az 57.—161 lapon foglalt általános dijszabási határozmányok és árúosztályozás érvényen kivül helyeztetik illetőleg kiegészittetik.

Budapest, 1891. szeptember hó 13.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

P. T.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesiteni, hogy a *Fosso* utczai *Ploech* féle házban, mai napon egy

könyvkötő-mühelyt

nyitottam.

Hosszú évi működésem alatt, a németországi nagyobb műhelyekben szerzett gyakorlottságom és képességem alapján elvállatok minden e szakmába vágó munkát melyeknek a legujabb izlés szerinti, tartos és pontos kivitelével, remélem hogy a nagyérdemű közönség teljes megelégedését fogom kiérdemelni.

A mélyen tisztelt közönség becses támogatását

kiváló tisztelettel kéri

Seifert Hermann P.

Alapittatott 1858, Kivitel az összes világrészekbe.

József főherczeg ő cs. és kir. Fensége udvari szállitója.

Első magyar gép- és tüzoltó-szerek gyára, harang- és ércz-öntőde.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utcza 66. szám.

készit **tüzfecskendöket** gőz- és kézerőre minden minőség és nagyságban, **kerti fecskendöket, vizhordó kocsikat** stb., **tüzoltó szállitó kocsikat, öntözö készülékeket magas nyomásu vizvezetékekhez, légszeszfecskendöket** (Extinteureket), **tüzoltó létrákat** (a legnagyobb toló létráktól a legkisebb kézi létrákig), **tüzoltó omnibuszok és tüzoltósági szerkocsikat, tüzoltói legénységi felszereléseket, gőzszivattyúkat kútszivattyúkat, borszivattyúkat, szivattyúkat,** bármely czélra, **Centrifugal-szivattyúkat, légnyomásu pöczegödör-tisztitó készüléket, érczharangokat** minden nagyságban (az eddigi előállitott leg, nagyobb 9700 klgram), **érczöntvényeket** vasutak, gőzhajók és gyárak számára, elvállal teljes vizművek és magán vizvezetékek **épitését** és **felszerelését, nyilvános gőz- és kádfürdök berendezését, closetek** és **más** árminemű **közegészségügyi tárgynak** szállitását.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve

Levelezés magyar, német, franczia olasz, szerb és román nyelven

Hirdetmény.

Van szerencsém értesiteni, hogy **Budapesten Váczi-körüt 16 sz. alatt, első emeletón** egy

KEZTYÜ GYÁRAT

nagyban és kicsinyben nyitottam. — A keztyü-gyártás terén 22 éven át nyert gyakorlottságom azon kellemes **helyzetbe** juttat, hogy minden bel- és külföldi gyárral versenyre lèphessek. Hogy **ezen állitásom** valódiságáról a m. t. uraságot meggyőződtessem, kérem b. bizalmával **megtisztelni.** — Különös figyelmét érdemelnek **bagaria Keztyüim,** melyek elpusztitha**lanságáért szavatolok.**

Mély tiszteleittel

FELBER IZIDOR.

keztyü-gyáros, Budapest, váczi-körüt 16. sz. I. emelet.

Vidéki megbizások **utánvét mellett** pontosan foganatosittatnak, nem tetsző áruk akadály nélkül kicseréltetnek. — Megrendelésnél kéztyü szinét és számát tudatni.

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismetterjesztő képes hetilap.

Szerkeszti: Dr. Tolnay Lajos, Főmunkatárs: Dr. Váradi Antal.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Murányi Ármin.

Előfizetsi ára:

a **„Hölgyek Lapja“** czimü divát-melléklettel s a **Regénymelléklettel** együtt:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok« czimü hetilap uj negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar müvelt családoknak e szellemi kincsét még a következő iró és irónők támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyanszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdak (Jeszenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inczédy László, Palágyi Lajos, Erődi Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernö, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Palotay Ákos, stb. Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina Nagyváradi Mira, Kuliffay-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevessiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovszky Ida, Mericzay Karessa Irma, stb.

A **„Képes Családi Lapok“** az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legelénkébb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghiresebb festők müveit müvelt mutatják be.

„Hölgyek Lapja“ czimü havonkint kétszer megjelenő divatmelléklete a legujabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi tifkára a mennyiben a nevelés az egészség a gazdaság, kertészet, a háztartás s a honyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgzalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénynyel ajándékozza még évenkint az előfizetőt.

A **„Képes Családi Lapok“**-nak még a **zöld boritéka** is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám koczka- es ponttalványokkal és szórejtvényekkel, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak.

A **„Képes Családi Lapok“** gazdag tartama és séámos melléklete daczára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap, azért biztos számitunk minden honfiu és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legczélszerübben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat forinyi előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállitási dijjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; és a ki 3 frt. előfizetési összeget és 30 kr. csomagolási és postaszállitási diljal együtt egyszerre beküld, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul is.

A ki 3 uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi annak elismerésül **egy diszes emlékkönyvet** küld a kiadóhivatal.

Megrgndelhető **postai alványon minden postahivatalnál** és **minden könyvkereskedésben.**

Előfizetések (a hónak bármely napjától) etfogad a **„Képes Családi Lapok“** kiadóhivatala **Budapest, Nagykorona-utcza 20. szám.**

Teljes számu példányokkal meg mindig szolgálhatunk.

Budapest, Kerepesi-ut 36. szám.

Mintaraktár a kereskedelmi Muzeum fiók üzletében Fiuméban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentev.

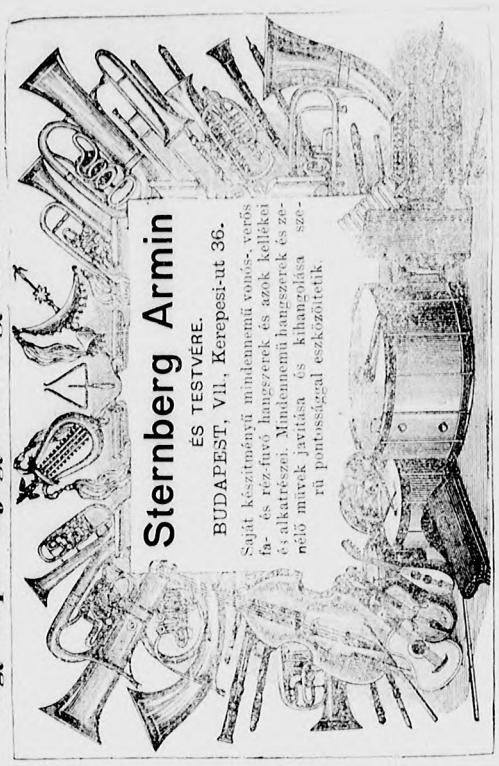

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Budapest, Kerepesi-ut 36. szám.

A magyar leszámitoló és pénzváltó bank

FIUMEI VÁLTÓÜZLETE

tisztelettel értesiti a t. cz. közönséget hogy müködését az **ADAMICH TÉREN** fekvő üzlethelyiségében már megkezdte.

Üzletköre a következő:

Váltok leszámitolása olcsó kamatláb mellett, jutalék felszámitása nélkül

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskére és folyószámlában ez idő szerint $4\frac{1}{4}\%$ kamat megtéritése mellett.

Értékpapirok, külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsolt értékpapirok és szelvények beszedése.

Utalványok és hitellevelek kiállitása a külföldre.

Előlegek értékpapirokra.

Magyar leszámitoló és pénzváltó bank váltóüzlete.

BATTARA P kő- és könyvnyomdája Fiumében